

aarlig Rente af $2\frac{3}{4}$ pCt., hvilken ogsaa skal betales forud. Naar man altsaa tænker sig denne Forudbetaling af $7\frac{3}{4}$ pCt., og derhos Omkostningerne, der ere forbundne med at ordne Laanet, hvilke vel vilde andrage 2 pCt., saa vil det paa denne Maade være $9\frac{3}{4}$ pCt. der for Laantagerne vilde være at afgive af de Beløb, de skulle have. Sætter jeg nu — og det vil det jo være ganske naturligt at forudsætte —, at det ikke kan ventes, at de vilde erholde mere end 88—89 Rd. for hvert Hundrede, saa vilde de Vedkommende altsaa kun erholde 78—79 Rd. for hver Obligation paa 100 Rd., der udstedes. Det vil ligesvem blive en Rente af omtrent 7 pCt. aarlig, som de saaledes komme til at svare, og det er efter min Mening meget byrdefuldt. — Der er en anden Omstændighed ved Statutterne, saavidt som de ere mig bekendte, nemlig at de i saa høi Grad begrænse Laanenes Størrelse, saa at Eierne af Kjøbstadetiendomme som Regel ikke skulle kunne erholde Laan udover en vis Størrelse, der er afsættet efter Kjøbstadens Folkemængde, og man kan jo antage, at denne Regel vil blive overholdt. Det vil altsaa sige, at den, som boer i en Kjøbstad med f. Ex. 4000 Indvaanere, som Regel ikke vil kunne erholde Laan paa over 6000 Rd. Nu er tilfældigviis jeg i den Stilling, at jeg eier en Eiendom, der er vurderet til 50,000 Rd. i en By, hvor der kun er 2000 Indvaanere, og det er altsaa tydeligt, at i saadanne Tilfælde vilde det Laan, som kunde ydes af en saadan Forening, være aldeles illusorisk; man vilde ikke kunne gaa til den. Smidlertid kan det vel være, at der, hvad Laanenes Begrænsning angaaer, Intet er til Hinder for, at selve Bestyrelsen senere i Overensstemmelse med Regjeringen kan forandre disse Bestemmelser, saa at det altsaa for Dieblirket ikke ligger for som Noget, hvorom der skal tages afgjørende Beslutning. — Jeg troer dog, at man er tilbøielig til at vurdere Kjøbstadernes Creditforhold altsaa ringe. Seer jeg hen til, hvorledes den hidtilværende Creditforening nu er ifærd med at afvikle sine Forhold, saa viser det sig, at den fuldstændig vil fyldestgjøre de Forpligtelser, den har paataget sig; Obligationerne faae deres fulde Renter, og jeg haaber, at den Tid ikke er meget fjern, da

Foreningen atter vil kunne vende tilbage til Selostyrelse. Der har i det Hele taget indsneget sig en vis Opfattelse, som navnlig gjorde sig gjældende paa hiin Tid, da man stred ind imod den, hvorefter man er tilbøielig til at bryde Staven over Kjøbstadernes Cone til at bære de Forpligtelser, de have paataget sig. Jeg maa tillade mig at bemærke, at, dersom Regjeringen paa et tidligere Stadium, dersom den daværende Indenrigsminister, det ærede 4de Medlem for 1ste Kreds (Lehmann), som sidder her, vilde have opfattet Forholdene saaledes, at der kunde have været taget paa dem med kempeligere Haand, og velvillig vilde have ydet den Hjælp, som dengang blev paakaldt, skulde jeg dog mene, at Kjøbstaderne vilde have rettet sig igjen, uden at Foreningen var gaaet over til Administration (Lehmann: Maa jeg bede om Ordet); men der havde hos Regjeringen dannet sig en Anskuelse om, at Forholdet ikke kunde afvikles, uden at man gik over til Skiftebehandling — og jeg skal ikke paa nogen Maade nægte, at denne Skiftebehandling er ført saaledes, at Interessenterne ikke have Noget at beklage sig over, og saaledes, at denne Sag gaaer en god og rolig Afvikling imøde. — Ligesom det ærede 7de Medlem for 1ste Kreds (David) maa jeg ogsaa formene, at den Forbring, der er stillet af den høitærede Indenrigsminister med Hensyn til det aarlige Beløb, der skal betales, indtil Foreningen er voxet til 3 Millioner, er temmelig Meget at forlange, og at man i saa Henseende godt kunne acquiescere ved, hvad Statutterne opstille, nemlig 1 pro mille. Idet jeg saaledes i det Hele skal tillade mig at slutte mig til den Anskuelse, som det ærede 7de Medlem for 1ste Kreds gjorde gjældende, skal jeg i nærværende Dieblirk kun gjøre den Hensigtstilling, at disse extraordinaire Bidrag ned sættes til det, som Statutterne oprindeligt have foreslaaet.

Rettelser.

Sp. 1413 Lin. 20 f. o.: „Kirkeintendanten“, l.: „Kirkecommissiønen“.